

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9C/65/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613213012
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6613213012.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou v právnej veci žalobcu: G. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom L.Z. R., XXX XX Y., štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466 proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan, s.r.o., so sídlom Rastislavova 68, 040 01 Košice, IČO: 47 231 85, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, IČO: 44 325 542 sp. zn. 3C/2285/2012 zo dňa 19.01.2012 z a m i e t a.

O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia v tejto právnej veci.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou, ktorá bola doručená Okresnému súdu Lučenec dňa 12.07.2013 domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Arbitrážnym súdom Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 44 325 452, v konaní vedenom pod sp.zn. 3C/2285/2012 zo dňa 19.01.2012.

V súlade s ustanovením § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 29.12.2008 uzatvoril so spoločnosťou Rapid life životná poisťovňa, a. s., IČO: 31 690 904 so sídlom Garbiarska 2, Košice poisťnú zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX. Žalovaný „Návrhom na začatie konania o zaplatenie sumy 167,70 Eur a návrhom na splátkový kalendár“ zo dňa 02.01.2012 podanom na Arbitrážnom súde Košice uplatnil osobitnú pohľadávku vo výške 167,70 Eur. Rozsudkom rozhodcovského súdu zo dňa 19.01.2012 jemu ako spotrebiteľovi bolo uložené zaplatiť žalovanému sumu 167,70 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur.

Príslušnosť rozhodcovského súdu podľa názoru žalovaného bola daná na základe rozhodcovskej doložky uvedenej v časti XV všeobecných poisťných podmienok (ďalej VPP), ktorá vyžaduje od žalobcu, aby všetky spory so žalovaným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Žalobca v žalobe tvrdil, že uvedené poisťné podmienky boli dojednané v rozpore s ustanoveniami § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ), podľa ktorých aj v uvedenom prípade a v uvedenom znení rozhodcovskej doložky nejde o individuálne vyjednanú rozhodcovskú doložku tak, ako to vyžaduje pre jej platnosť Občiansky zákonník.

Poukázal aj na ďalšie dôvody, pre ktoré sú splnené podmienky na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) a j) zák. č. 244/2002 Z. z. v tom, že rozhodcovskou doložkou v znení predmetnej poisťovnej zmluvy došlo k jednoznačnému zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, nakoľko ide o zjavnú nerovnováhu medzi podnikateľom a spotrebiteľom v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

Táto zmluva podľa žalobcu predstavuje ukážkový príklad zmluvnej nevyváženosti a podstatne výhodnejšieho zmluvného postavenia podnikateľa voči slabšej strane - spotrebiteľovi. Zmluvu nemal spotrebiteľ možnosť upraviť, nakoľko bola vopred predformulovaná a v takomto znení mu na podpis bola predložená.

Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe štatútu a procesných pravidiel, ktoré neboli povinnému známe a o ich obsahu nebol informovaný.

Žalobca nemal žiadnu možnosť voľby iného súdu a už vôbec nie rozhodcu, čo ešte viac znevýhodňuje jej postavenie. Navyše v zmluve, ale aj vo všeobecných obchodných podmienkach absentujú akékoľvek dohody a pravidlá o výbere rozhodcu. V procese tohto sporu absentuje ústavná zásada ústnosti, nakoľko konanie prebehlo na základe písomností predložených iba žalovaným a okrem toho je konanie pred rozhodcovským súdom pre žalobcu ako spotrebiteľa prísnejšie, a to pre kratšiu lehotu na podanie odporu, len 5 dní a na odpor sa prihladá len ak bol zaplatený súdny poplatok. Zároveň pre rozhodcovské konanie sa platia vysoké poplatky bez možnosti oslobodenia spotrebiteľa od platenia poplatkov.

Podstatou rozhodcovského konania by podľa názoru žalobcu malo byť prostredníctvom zmluvnej voľnosti záväzkový vzťah doplniť a nie zaviazat' spotrebiteľa podrobiť sa rozhodnutiu rozhodcovského súdu, ktorý si vybrala jej protistrana.

Žalobca po vydaní rozhodcovského rozsudku nemal prakticky žiadnu možnosť v rámci dvojinštančného konania žiadať o preskúmanie rozhodnutia. Poukázal pritom aj na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 01.11.2011 pod sp. zn. II.ÚS 2164/10, z odôvodnenia ktorého okrem iného vyplýva, že: „zmluvná autonómia a jej ochrana nemôže byť absolútna tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp alebo iný ústavne chránený verejný záujem, ktoré sú spôsobilé zmluvnú autonómiu proporcionálne obmedziť.“

Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Dňa 18.03.2014 podal návrh na prerušenie konania.

Uznesením č.k. 9C/65/2013-148 zo dňa 07.05.2014 Okresný súd Lučenec návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol.

Uznesením č.k. 9C/65/2013-151 tunajší súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3C/2285/2012 vydaného Arbitrážnym súdom Košice dňa 19.01.2012 až do právoplatného rozhodnutia v tejto veci, vedenej pod sp. zn. 9C/65/2013.

Krajský súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 30.04.2015 č.k. 17Co/710/2014-183 uznesenie tunajšieho súdu č.k. 9C/65/2013-148 potvrdil.

Krajský súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 30.04.2015 č.k. 17Co/711/2014-185 uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 9C/65/2013-151 zo dňa 15.05.2015 potvrdil. V odôvodnení Krajský súd Banská Bystrica poukazuje na tú skutočnosť, že zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní priamo v § 40 upravuje možnosť na návrh účastníka konania odložiť vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku v prípade, ak účastník rozhodcovského konania podá žalobu na príslušnom súde.

Zo spisu okresného súdu je zistiteľné, že žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice z 19.01.2012 sp. zn. 3C/2285/2012 podal žalobca na Okresnom súde Lučenec 12. 07. 2013 a súčasne požiadal o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. V návrhu na začatie konania žalobca uviedol: „za účelom preukázania dátumu doručenia napadnutého rozsudku žiadam, aby súd vyžiadal spis č. 3C/2285/2012 z rozhodcovského súdu“. Okresný súd požiadal Arbitrážny súd Košice o zaslanie kompletného spisového materiálu. Z fotokópie listín doručených Okresnému súdu Lučenec Arbitrážnym súdom Košice je zistiteľné, že z Arbitrážneho

súdu Košice bola žalobcovi odoslaná zásielka s označením: 3C/2285/2012 Ž, RR, O, ktorú prevzal žalobca 19.06.2013. Zo skratiek označujúcich predmet doručovania je možné vyvodiť, že v tejto zásielke bol žalobcovi doručovaný aj rozhodcovský rozsudok sp. zn. 3C/2285/2012. Zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. 12. 2014 ustanovoval v § 41 ods. 1 lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručeny 19.06.2013 a žaloba na Okresnom súde Lučenec o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná 12.07.2013, žaloba na zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná v lehote ustanovenej v § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2014.

Súd vo veci určil termín pojednávania na deň 23.09.2015.

Žalobca uviedol, že v priebehu tohto súdneho konania došlo ku zmene právnej úpravy vykonanej zákonom č. 335/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2015, ktorým sa okrem iného mení a dopĺňa aj zákon č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok. V zmysle aktuálne platného znenia Exekučného poriadku podľa ustanovenia § 243d ods. 1, exekučné konanie na poklade predmetného rozhodcovského rozhodnutia bolo možné začať len do 31.03.2015, nakoľko na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote, nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Nie je sporné, že ustanovenie § 243d ods. 1 Exekučného poriadku sa vzťahuje aj na rozhodcovský rozsudok, ktorého zrušenia sa domáha žalobca v tomto konaní, nakoľko sú splnené všetky zákonné podmienky uvedené v § 243d ods. 1 Exekučného poriadku.

Žalobca poukázal na tú skutočnosť, že exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Súd rozhodujúci v tomto konaní nemá vedomosť o tom či bol alebo nebol podaný návrh na vykonanie exekúcie adresovaný ktorémukoľvek z exekútorov. Exekučné konanie nezačína doručením žiadosti exekútora o vydanie poverenia súdu ale už doručením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi - na exekútorský úrad zo strany oprávneného. Aj v prípade, ak by exekútor nedodrжал lehotu podľa § 44 Exekučného poriadku a požiadal o poverenie s omeškaním, nemalo by to na začatie exekúcie žiadny vplyv, exekúcia by sa stále považovala za začatú dňom doručenia návrhu na jej výkon exekútorovi a mohla by sa tak riadne vykonať. V dôsledku uvedeného žalobca nikdy nebude mať právnu istotu či do 31.03.2015 nebol u niektorého exekútora podaný návrh na výkon predmetného rozhodcovského rozhodnutia. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo nemožnosti riešiť predmet sporu v rozhodcovskom konaní, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Pokiaľ teda súd zruší rozhodcovský rozsudok z týchto dôvodov, musí zo zákona pokračovať v konaní v rozsahu žaloby podanej na rozhodcovský súd. Právny záujem na prejedaní a rozhodnutí predmetnej veci je daný tak na strane žalobcu, ako aj na strane žalovaného. Žalobca poukázal na ustanovenie § 372w Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do 1.januára 2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, pričom poukázal na tú skutočnosť, že nepodal návrh na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.01.2012, exekučné konanie voči žalobcovi neinicioval, a tak predmetný rozhodcovský rozsudok účastníkov tohto konania nezaväzuje. Z lustrácie v exekučných konaniach na príslušnom exekučnom súde žalobcu bolo preukázané, že exekučné konanie voči žalobcovi neprebíha. V zmysle aktuálne platného znenia exekučného poriadku podľa ustanovenia § 243d ods. 1 exekučné konanie na podklade predmetného rozhodcovského rozhodnutia bolo možné začať len do 31.03.2015. Nakoľko na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote, nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. V prejedávanom prípade predmet konania odpadol. Predmetný rozhodcovský rozsudok stratil svoje základné atribúty, a to záväznosť (právoplatnosť) a v dôsledku toho i vykonateľnosť. Zánikom záväznosti rozhodcovského rozsudku, ktorý je predmetom tohto konania, stratilo toto súdne konanie svoj význam, zanikol predmet konania ako aj akýkoľvek záujem na tomto konaní.

Dokazovanie súd vykonal výsluchom účastníkov konania, prečítaním spisu Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice sp. zn. 3C/2285/2012, návrhu na začatie konania, návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy, ktoré listinné dôkazy tvoria súčasť súdneho spisu na č.l. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, zápisnice, ktorú má súd k dispozícii na č.l. 136 vo veci 13C/60/2013, kde účastníkmi konania boli pani W. W., ako žalobkyňa a žalovaný Rapid life, životná poisťovňa, vyjadrení, ktoré v tejto právnej veci zasielali vzájomne účastníci konania, sú začíslované na č.l. 191, 192, 197 až 201, na č.l. 204 až 207, na č.l. 216, 217, 218, 219, 220, dopĺňujúcich vyjadrení žalovaného na č.l. 235 až 236, úradného záznamu na č.l. 221.

Zo spisu okresného súdu je zistiteľné, že žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice z 19.01.2012 sp. zn. 3C/2285/2012 podal žalobca na Okresnom súde Lučenec 12. 07. 2013 a súčasne požiadal o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. V návrhu na začatie konania žalobca uviedol: „za účelom preukázania dátumu doručenia napadnutého rozsudku žiadam, aby súd vyžiadal spis č. 3C/2285/2012 z rozhodcovského súdu“. Okresný súd požiadal Arbitrážny súd Košice o zaslanie kompletného spisového materiálu. Z fotokópie listín doručených Okresnému súdu Lučenec Arbitrážnym súdom Košice je zistiteľné, že z Arbitrážneho súdu Košice bola žalobcovi odoslaná zásielka s označením: 3C/2285/2012 Ž, RR, O, ktorú prevzal žalobca 19.06.2013. Zo skratiek označujúcich predmet doručovania je možné vyvodiť, že v tejto zásielke bol žalobcovi doručovaný aj rozhodcovský rozsudok sp. zn. 3C/2285/2012. Zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. 12. 2014 ustanovoval v § 41 ods. 1 lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený 19.06.2013 a žaloba na Okresnom súde Lučenec o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná 12.07.2013, žaloba na zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná v lehote ustanovenej v § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2014.

Podľa § 36 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku exekučné konanie sa začína na návrh, exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie.

Podľa § 243d zákona č. 335/2014 Z.z. exekučné konanie na poklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1.januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote, nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Uvedené ustanovenie je platné a účinné od 01.01.2015.

Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistený skutkový stav.

Z výsluchu zástupcu žalovaného bolo preukázané, že nedoručil žiadnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie, ktorého titulom by bol rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/2285/2012 zo dňa 19.01.2012. Nahliadnutím do súdneho registra bolo zistené, že G. nevystupoval a ani nevystupuje ako účastník konania na strane povinného v exekučných veciach vedených na Okresnom súde Lučenec, kde by na strane oprávneného vystupovala obchodná spoločnosť Rapid life životná poisťovňa a.s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 650 904.

Rozhodcovský rozsudok sp. zn. 3C/2285/2012, o ktorého zrušenie sa v tomto konaní usiluje podanou žalobou žalobca, spĺňa predpoklady obsiahnuté v § 243d zákona č. 335/2014 Z.z.. Ide o rozhodcovské rozhodnutie vydané v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu vydaného pred 1.januárom 2015 a exekučné konanie na jeho základe ako exekučného titulu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ani do 3 mesiacov od platnosti a účinnosti vyššie uvedenej novely exekučného poriadku nebolo zo strany žalovaného iniciované. Rozhodcovské rozhodnutie, ktorého zrušenia sa žalobca domáha, prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Právne postavenie žalobcu a žalovaného sa obnovilo do stavu pred vydaním rozhodcovského rozsudku. Žalobca nie je viazaný povinnosťou, ktorá pre neho vyplývala z rozhodcovského rozsudku a žalovaný si nemôže uplatňovať nárok, ktorý mu bol rozhodcovským rozsudkom priznaný. Právoplatnosť rozhodnutia znamená, že rozhodnutie konečným a záväzným spôsobom upravuje právne pomery žalobcu a žalovaného. Pretože je potrebné aplikovať ustanovenie § 243d Exekučného poriadku na rozhodcovský rozsudok sp. zn. 3C/2285/2012, znamená to, že novela

Exekučného poriadku anulovala právoplatnosť rozsudku, súdne konanie vedené pod sp. zn. 9C/65/2013 stratilo význam a zanikol predmet konania.

Z týchto dôvodov súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. O trovách rozhodne do 30 dní po právoplatnosti vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.